

Kopstukken Filosofie (2.2.10)

In de maand februari organiseert IMAVO op verschillende plaatsen in samenwerking met plaatselijke Masereelfondsafdelingen en Vormingplus in de reeks KOPSTUKKEN FILOSOFIE volgende lezingen: Herakleitos van Efese (Antwerpen 11.2), John Locke (Antwerpen 24.2), Georges Berkeley (Brugge 23.2), Montesquieu (Gent 25.2), Hanna Arendt (Knokke 4.3)

*** Antwerpen (Elcker-Ik Centrum): Herakleitos van Efese (± 500 voor Christus)**

Herakleitos is wellicht de meest boeiende, maar zeker de raadselachtigste van de Griekse filosofen. Hij droeg reeds in de Oudheid de bijnaam 'de duistere'. Van zijn werk waarvan ons noch de omvang, noch de vorm bekend is, zijn vele schitterende fragmenten overgeleverd, die soms als diepzinnige uitspraken, soms als bijna humoristische notities, steeds nieuwe vergezichten en perspectieven openen.

Vol afschuw voor het onverstand van zijn medeburgers trok Herakleitos zich uit het politieke leven terug. Herakleitos zag de kosmos, maar ook de menselijke wereld, als bestaande uit elkaar bestrijdende tegenstellingen. Deze tegenstellingen vormen per paar een eenheid. Behalve eenheid noemt Herakleitos dit beginsel ook oorlog, die de vader van alle dingen is.

Inleider: Guy Quintelier

Datum: donderdag 11 februari 2010 vanaf 19u30

Plaats: Elcker-Ik Centrum, Breughelstraat 31-33 te 2018 Antwerpen.

Inschrijvingen: Dit kan telefonisch gebeuren op het nummer 03/218.65.60 (Elcker-Ik) of via de website www.elcker-ik.be

*** Antwerpen 't Werkhuys - John Locke (Wrighton, Somerset 1632 – Oates, Essex 1704)**

Ook al is het Essay concerning human understanding (1690) een belangrijk onderzoek naar de oorsprong, zekerheid en omvang van de menselijk kennis, toch is Locke ook intrigerend voor zijn tegelijkertijd gepubliceerd politiek-filosofisch geschrift Two treatises on government, waarin hij het goddelijk recht van koningen op de absolute macht bestrijdt. Omwille van zijn politieke overtuigingen en activiteiten moest Locke vluchten naar Frankrijk en Nederland. Zijn theorie is van groot belang geweest als wegbereider van de democratie en de notie van de rechten van de mens. Zijn politiek denken fundeert de Onafhankelijkheidsverklaring van de Verenigde Staten van Amerika.

Inleider: Guy Quintelier

Datum: woensdag 24 februari 2010 vanaf 19u30

Plaats: 't Werkhuys, Zegelstraat 13 te 2140 Borgerhout.

Inschrijvingen: Vooraf inschrijven is noodzakelijk. Hiervoor neemt u contact op met VormingPlus op het nummer 03 230 03 33 of via mail info@vormingplusantwerpen.be.

*

*** Brugge: George Berkeley (Kilkenny 1685 – Oxford 1753)**

Deze anglicaanse geestelijke was een vertegenwoordiger van het Engelse idealistische empirisme, dat ook godsdienstig-apologetisch bedoeld was. Zijn filosofie is antimaterialistisch: buiten de geest heeft het stoffelijke geen werkelijkheidskarakter. De onmiddellijke objecten van de zintuiglijke waarneming zijn in de geest. De geest oordeelt dan dat zijn ideeën overeenkomen met dergelijke objecten buiten, zodat waarneming wezenlijk een oordeel insluit. Berkeley ziet in het feit dat onze waarnemingsideeën zich buiten onze wil en mooi geordend aan ons voordoen, een goed argument

om het bestaan van een oneindige supergeest, God, aan te nemen, die onderling overeenkomstige waarnemingsideeën in de eindige geesten veroorzaakt.

Inleider: Karel Boullart

Datum: dinsdag 23 februari 2010 vanaf 19u30

Plaats: Vormingplus Brugge, Baliestraat 58 te 8000 Brugge

Inschrijvingen: Om organisatorische redenen worden mensen verzocht zich 14 dagen op voorhand in te schrijven. Dit kan telefonisch gebeuren op het nr. 050/33.01.12 (Vormingplus Brugge) of via e-mail regio.brugge@vormingplus.be

*** Gent: Montesquieu** (kasteel La Brede bij Bordeaux 1689 – Parijs 1755)

De Franse rechtsgeleerde en politiek theoreticus Charles-Louis de Secondat, beter bekend als Montesquieu, is bekend geworden door zijn leer van de machtscheiding: de uitvoerende, wetgevende en rechterlijke macht dienen van elkaar te zijn gescheiden. Afgezien daarvan is de grootste verdienste in zijn *De l'esprit des lois* (1748) dat hij een poging doet consequent de empirische methode te gebruiken bij een vergelijkende studie van staatsinstellingen. De fictie van een sociaal-politiek contract werd door Montesquieu verworpen. Hij wees het denkbeeld van één ideale staat voor alle tijden en omstandigheden af. Montesquieu trachtte verschillende staatsinrichtingen te verklaren door omgevingsfactoren als klimaat, godsdienst en economie.

Inleider: Johan Moyaert

Datum: donderdag 25 februari 2010 vanaf 19u30

Plaats: Masereelhuis, Filips van Arteveldestraat 35 te 9000 Gent

Inschrijvingen: Om organisatorische redenen worden mensen verzocht zich 14 dagen op voorhand in te schrijven. Dit kan telefonisch gebeuren op het nr 09/224.22.65 (Vormingplus Gent-Eeklo) of via e-mail: info.gent.eeklo@vormingplus.be

*** Knokke: Hannah Arendt**

Hannah Arendt (1906-1975) behoort tot de belangrijkste politieke filosofen van de twintigste eeuw. *The Origins of Totalitarianism* (1951) was de eerste grote studie na de Tweede Wereldoorlog waarin oorsprong en dynamiek van totalitaire systemen centraal staan. Het boek toont aan dat deze systemen iets anders zijn dan dictaturen: terreur is hier tot doel op zich geworden en ideologische fictie overheerst. In *Vita activa oder vom tätigen Leben* (bekend geworden onder de titel *The human condition*, 1958) legt Arendt aan haar politiek-filosofische opvattingen een theorie van het handelen ten grondslag. Menselijk handelen omvat alle intermenselijke activiteiten die zijn gericht op een omvorming van de bestaande wereld.

Inleider: Luc Thielens

Datum: donderdagvoormiddag 4 maart 2010 vanaf 9u30 tot 12 u.

Plaats: CC De Scharpoord, Meerlaan 32 te 8300 Knokke-Heist

Inschrijvingen: Dit kan telefonisch gebeuren op nr. 050/630 430 of via e-mail: cc.ticket@knokke-heist.be

.